

Tác Giả và Tác Phẩm

Đình Cường

(Phần 2B)

Tiểu sử & Tác phẩm

(xem *Vài hàng về tác giả*)

Ngô Vương Toại vẽ Đình Cường

Mục Lục

- Nhìn chân dung Thảo Trường, Nguyễn Thuyên vẽ - 2
- Đoạn ghi gởi Nguyễn Quốc Thái những ngày rong chơi Cali. - 4
- Về bức chân dung Nguyễn Xuân Hoàng vẽ trong sát na - 5
- Nghe Lê Uyên hát nhớ Lộc - 6
- Tường nhớ ngày Trịnh Công Sơn mất 1-4-2001 – 7
- Gặp lại Hoàng Khởi Phong ở Virginia ngày tuyết ngừng rơi - 8
- Tháng ba có chút nắng ấm chim bay về nhiều nhớ Phạm Công Thiện - 9
- Không định viết rồi cũng phải viết vài hàng khi Giác ra đi - 11
- Chiều dự ra mắt sách Thụy Khuê nhớ Văn Cao - 12
- Đoạn ghi gởi Ngô Vương Toại - 14
- Điều chưa kịp nói với Tạ Chí Đại Trường - 16
- Đoạn ghi cho Ngô Thế Vinh - 17

(Tim bài đọc: ở “Keyboard”, nhấn nút “F5”, đánh số trang, rồi “Enter”)

Nhìn chân dung Thảo Trường, Nguyễn Thuyên vẽ

Nhìn chân dung Thảo Trường, Nguyễn Thuyên vẽ trong trại tù, nhớ ba năm ngày mất của anh|

Thảo Trường – phác thảo bút chì
Nguyễn Thuyên vẽ tại trại tù rừng núi Âu Lâu, Yên Bái
Có những người không quen thân
ít gặp nhưng sao tôi mãi nhớ và kính trọng
như nhà văn Thảo Trường, tác giả của bao nhiêu
truyện ngắn, nhiều tập truyện tôi yêu thích
khi hay tin anh mất ở Cali. 26 tháng 8 năm 2010
tôi vẽ ngay bức *Người đàn bà mang thai trên kinh Đồng Tháp*
để tưởng nhớ thán phục anh – hommage à Thảo Trường.
người tôi chỉ gặp đầu một hai lần ở nhà xuất bản *Trình Bày*
của Thế Nguyên đường Lý Thái Tổ, Sài Gòn
lúc ấy Thế Nguyên và tôi cùng làm ở Cục Công Binh gần Chợ Cá
và một lần có anh Nguyễn Văn Trung ở tòa soạn *Hành Trình*
nhớ là tập truyện *Thử Lửa* in năm 1962 anh ký Thảo Trường
cái tên Thảo Trường tôi đã mê hồi đọc anh trên *Sáng Tạo*
Hương gió lướt đi... tôi còn nhớ, như anh nhớ
Niềm đau nhức của khoảng trống – Dương Nghiễm Mậu
một thời *Sáng Tạo* một thời anh ở Huế những năm 1958 – 1961
căn nhà khoảng giữa Chùa Từ Đàm và Đàn Nam Giao
qua một chiếc cầu, lên một cái dốc như anh viết ...

Thời gian và những đổi dời đây đó trong đời lính thật lắm liệt
kể cả mười bảy năm trong các trại tù Cộng Sản
nhìn chân dung anh do Nguyễn Thuyên vẽ ở rừng núi Âu Lâu,
Yên Bái thật hay, lúc ấy Thanh Tâm Tuyên ở lán bên
như anh còn ghi : “ *Thanh Tâm Tuyên cho tôi một ít thuốc ký ninh*
chống sốt rét và căn dặn tôi phải hết sức phòng bệnh:
muối rừng và nước độc. Trong khi ấy họa sĩ Nguyễn Thuyên
lấy giấy và bút chì vẽ luôn cho tôi mấy bức chân dung
ngay khi tôi ra sạp nửa chỗ ngủ của Thanh Tâm Tuyên.”

*Những bức vẽ này tôi đã cất giấu và sau đó chuyển cho chị ruột tôi
Lên thăm đem về chuyển cho gia đình tôi ở Mỹ (đã in trong
tập truyện TTTTBTG) [2]*

Ôi Thanh Tâm Tuyền ôi Thảo Trường hai người tôi yêu quý
nay đã không còn, chiều nay xem bức vẽ chân dung anh do
Nguyễn Thuyên vẽ, nhớ anh như hình ảnh Hemingway, Van Gogh...

Virginia, Aug. 21, 2013

Thảo Trường tên thật Trần Duy Hình, sinh 25.12.1938 (nhưng
âm lịch ghi là tuổi Bính Tý) tại huyện Mỹ Lộc, tỉnh Nam Định
Sĩ quan Quân Lực Việt nam Cộng Hòa
năm 1975 làm tù binh 16 năm 4 tháng 4 ngày.
năm 1993 sang Mỹ đoàn tụ với gia đình ở thành phố Huntington Beach,
Nam California. Mất ngày 26 – 8 – 2010 vì ung thư gan, thọ 74 tuổi.

Tác phẩm :

Đã xuất bản trước 1975 ở trong nước: 14

Viết và in ở hải ngoại: 8

Bản thảo chưa xuất bản được: 5 tiểu thuyết
(Nên đọc bài viết hay và đầy đủ của Đặng Tiến
về Thảo Trường trên Diễn Đàn Forum)

[1] Nguyễn Thuyên tên thật Nguyễn Xuân Trung, nguyên sĩ quan.
Biệt Động Quân QLVNCH, họa sĩ tự học, hiện nay rất thành công
thường qua lại Sài Gòn – California.

[2] Thảo Trường – Thanh Tâm Tuyền, Thanh Tâm Tuyền, Thanh Tâm Tuyền.
(Văn 113- 114 năm 2006 , trang 102)

Người đàn bà mang thai trên kính Đồng Tháp
là truyền ngữ nổi tiếng về chiến tranh của Thảo Trường
(tranh sơn dầu “Người đàn bà mang thai trên kính Đồng Tháp”
trên giấy plast. 18 x 20 in – Đình Cường - 2010)

Nguyễn Thuyên – Đinh Cường
Tự Do Gallery – Saigon 2002

Đoạn ghi gởi Nguyễn Quốc Thái những ngày rong chơi Cali.

Nguyễn Quốc Thái
Hoàng Ngọc Biên vẽ
Trình Bày xuân Tân Hợi 1971

*Buổi trưa nga trở về
tà áo rùng mình
xanh mượt bóng lá trôi*
(Nguyễn Quốc Thái – trái cam vàng
cho trái tim trong buổi trưa mùa hạ)

Đọc lại rất nhiều thơ bạn trên Trình Bày những năm 1970 những năm còn chiến tranh những năm tình yêu như một thời để chết trong Le temps d'aimer et le temps de mourir của Erich Maria Remarque rất thời thượng những năm Sài gòn còn những giờ giới nghiêm những năm trên đường phố run rẩy những tiếng chuông [1] Những ngày này bạn từ Sài gòn qua Cali rong chơi những ngày này bạn về ở nhà Nguyễn Đình Thuần tôi còn nhớ con đường Mc. Fadden, Santa Ana tôi còn nhớ góc bếp ấm cúng tôi hay ngồi ăn chén oatmeal (ăn gần hết của Nhã Hương)

nhớ đêm ngồi uống rượu với Nguyễn Xuân Hoàng
cùng Lê Tài Điền Paris qua ra mắt sách
có Nguyễn Xuân Thiệp cũng từ Dallas qua
ra mắt một lần ba tập... Thiệp vui uống nhiều ly chát đồ
thỉnh thoảng chúng ta hẹn nhau về Orange County cũng vui
về ngôi Factory gặp nhiều bạn bè thân quen
lại nhớ quán cà phê 27 Nguyễn Thị Diệu, Sài Gòn
nơi ấy Thái có bàn dành riêng biết bao kỷ niệm
mai một về cho tôi gửi lời thăm cô Út nghe Thái
mấy người bán báo buổi sáng, bà cụ bán phở trước quán...
hãy mua thật nhiều quà cho chị nhà cho cháu nội
mừng bạn có cháu nội mừng bạn vừa xong nhà mới...

Virginia, Aug. 21, 2013

Về bức chân dung Nguyễn Xuân Hoàng vẽ trong sát na

chân dung Nguyễn Xuân Hoàng
(phóng bút sơn dầu trên giấy plast
18 x 20 in – Đinh Cường 8.2013)

Nhận được e- mail chị Vy
nói đưa Hoàng từ bệnh viện Stanford
về nhà 8 giờ tối hôm qua
thăm mong bạn yên lành tịnh dưỡng
bạn bè đầy lòng thương yêu
các con về thăm đông vui
gắng lên nghe Hoàng, hãy xua tan nỗi lo
nằm im nghe tiếng tim mình còn đập
phổi mình còn thở
hãy nhắm mắt nhớ hàng thù dương xanh
nhớ căn nhà ngói đỏ, nhớ những người thân
nhớ bờ biển ngày nào, tình yêu thời thanh xuân
Nha trang,
tôi sẽ về thăm thành phố đó chớ?
Tại sao không?

tại sao không phải không Hoàng
những ngày này nhớ bạn đem ra đọc lại
những gì bạn viết, những câu thơ nhà quê :
Đà lạt mưa hoài nên Đà lạt buồn
Con đường thì dài nên con đường bị thương

nhớ lại những ngày thơ mộng cũ cho vui đi Hoàng
ngày nay vẽ lại chân dung bạn một thời say đắm ...

Virginia, Aug 9, 2013

Nghe Lê Uyên hát nhớ Lộc

Lê Uyên
Đình Cường
(sơn dầu trên giấy 18 x 24 inch)

*...trên những đôi tay
trên ngón chân bước về tình buồn ...*
(Lê Uyên Phương – Vũng lầy của chúng ta)

Chúng tôi hay gọi Lê Uyên Phương là Lộc ^[1]
những ngày Đà Lạt còn quán *Lục huyền cầm*
đêm mù sương nhìn qua bên kia đồi Domaine de Marie
chỉ thấy mấy đốm đèn lò nồm, lạnh.
kéo cao cổ áo khi ra khỏi quán, châm thêm điều thuốc
như còn mang theo tiếng hát của Lê Uyên và Phương
đầy đắm say và đầy giá buốt
Lộc ơi bây giờ bạn bên kia núi, đã lâu rồi
chỉ còn nghe giọng ca và tiếng đàn thùng
của bạn trên youtube, mà nhớ bạn
với chiếc áo bỏ ngoài rộng màu xanh dương
mái tóc dày rẽ giữa, từ Long Beach ghé lên thăm
khi tôi từ Salt Lake City về thăm bạn bè ở Cali
lúc mới qua ... vé máy bay Khánh Ly gửi
chúng ta gặp lại nhau ở nhà Khánh Trường
chúng ta gặp lại nhau nhắc Lục Huyền Cầm ^[2]
chiều nay Virginia gió trở lạnh như mùa đông
bấm lên nghe Lê Uyên ^[3] hát Biển Nhớ
trên Audiovisual P.C.H / blog Phạm Cao Hoàng
lại nhớ đến Sơn một đêm bên bờ biển Qui Nhơn
lại nhớ đến Lê Uyên Phương một thời nồng nàn Đà Lạt

...

Virginia, May 25, 2013

[1] Lê Uyên Phương tên thật Lê Văn Lộc (còn có tên Lê Minh Lập)
Sinh ngày 2-2-1941 Đà Lạt mất ngày 29-6-1999 California
Ngoài viết ca khúc còn viết văn làm thơ, vẽ. Tập tùy bút Không Có Mây
Trên Thành Phố Los Angeles (1990) đầy thơ mộng .
[2] Quán Lục Huyền Cầm, 24 Võ Tánh- Đà Lạt, nay là Bùi Thị Xuân
[3] Lê Uyên tên thật Lâm Phi Anh, hiện sống tại Cali.

Để nhớ Lê Uyên Phương
Đinh Cường
(sơn dầu trên giấy 20 x 20 in)

Tưởng nhớ ngày Trịnh Công Sơn mất 1-4-2001

Đêm trong quán bar
Trịnh Công Sơn
(tranh chì sáp trên giấy 14 x 18 in)

Còn nhớ rõ, tháng tư khi hoa anh đào bắt đầu nở rộ ở Virginia giữa khuya, Thân Trọng Minh phone từ Sài Gòn qua báo tin bạn mất tôi ngồi im sững, mà bây giờ đã mười hai năm rồi sao... chao ơi là dâu biển. Năm nào cũng có tổ chức lớn những đêm hát tưởng niệm bạn, như dạo trước ở Bình Quới nay ở Phú Mỹ Hưng năm nay thấy còn có cuộc thi viết về nhạc Trịnh trên báo Tuổi Trẻ bao nhiêu là bài cảm động của những người ở tận đâu xa... tôi đọc qua mấy cái links do Nguyễn Trung Trực – Trịnh Vĩnh Trinh gửi

Mười hai năm nay mới nghe hát lại Ca Khúc Da Vàng mà chỉ được cấp phép đâu tám chín bài, tại sao lại phải được cấp phép – người bạn họa sĩ Mỹ quen từ lúc mới qua hỏi, tôi chịu, chỉ trả lời là tại xã hội chủ nghĩa nó vậy, biết bao giờ mới như tụi bây, muốn làm gì thì làm... đọc thơ, hát, vẽ triển lãm đâu cần phải đăng ký xét duyệt rồi mới được cấp cái giấy phép, thật kỳ cục...

mà thôi tức làm gì, như bạn hay nói thân kệ. *em hồn nhiên rồi em sẽ bình minh* (Tôi ơi đừng tuyệt vọng)

Bạn rất cần bạn bè và cũng rất cô đơn. *Lòng ta có khi tựa như vắng ai. Nhiều khi đã vui cười. Nhiều khi đứng riêng ngoài* (Lời thiên thu gọi). Thật ra chúng ta đều vậy. Chúng ta chỉ còn ghi trong nhau những kỷ niệm một thời của tuổi thanh xuân thật đẹp. Trên đường phố Sài Gòn, đường phố Huế hay những con dốc Đà Lạt đầy sương mù, cũng có khi là những con phố cổ Paris với màu trời xám bạc như trong tranh Utrillo hay Canada đầy tuyết trắng...

Mười hai năm như năm nào, đầu những năm hai ngàn, chúng ta còn bày tranh chung, những bức tranh bạn vẽ, bao nhiêu là chân dung những *má môi xinh* (chữ của TCS) bây giờ những nhan sắc ấy đi đâu về đâu. Gần như đêm nào tôi cũng nghe những CD nhạc bạn mà chìm trôi vào giấc ngủ khi đã uống viên ambient 5mg, như Lữ Quỳnh phải thở thêm oxy. Phải nói Bửu Ý ở Huế, Lữ Quỳnh ở San José là luôn hết lòng với bạn, cũng như Phạm Văn Đình ở Pháp, Phi Long ở Sài Gòn... Gõ đến đây mà thấy mỏi mắt rồi Sơn ơi, nhớ bạn vô cùng, như thấy *từ vườn khuya bước về. bàn chân ai rất nhẹ. tựa hồn những năm xưa.* (Phôi pha)

Tôi lại ngồi im trong đêm khuya, tịch lặng, mười hai năm như bạn vẫn quanh đây...

Virginia, March 30, 2013

Gặp lại Hoàng Khởi Phong ở Virginia ngày tuyết ngừng rơi

Hoàng Khởi Phong
Đình Cường 1996
(mực đen trên giấy napkin)

Lâu mới gặp lại Hoàng Khởi Phong ^[1]
tác giả hồi ký nổi tiếng Ngày N +...
trường thiên tiểu thuyết Người trăm năm cũ
xa xưa có tập thơ Mặt trời lên, Đại Nam Văn Hiến in ronéo, 1967
và rất nhiều tập thơ tập truyện khác không nhớ hết ...

Chiều cùng nhau ra quán ăn vùng Đại học George Mason
xong ngồi uống cà phê Starbucks
có Phạm Cao Hoàng và Nguyễn Minh Nữ
cô gái tóc vàng tự động chụp giúp tấm hình
cô đang ngồi gỡ xoắn thoát cái laptop mỏng
trời đã tối và tuyết đã ngừng rơi
những ánh đèn lân tinh sáng những bước chân mau
những người đi làm về ghé chợ Giant
tôi cũng hay đi chợ này mua các thứ

mua thêm hộp quick oatmeal đã hết
mua hành mua tỏi có cả rau húng cây ...
gặp Hoàng Khởi Phong là nhớ Pleiku nhớ Đà Lạt
một thời trung úy Hiền rồi đại úy Hiền trưởng đồn quân cảnh
bắt và thả nhiều bạn bè văn nghệ trốn lính
nhớ đêm chúng tôi, tôi và Sơn và Tịnh – em Sơn, về giữa khuya
Sơn và Tịnh đánh xì tầy ăn lộn tiền đầy trước ngực
bị chặn xét hỏi, nói quen với trung úy Hiền là xong ...
gặp Hoàng Khởi Phong lại nhớ Cao Xuân Huy, Nguyễn Mộng Giác
bây giờ Huy và Giác đã mất, Phong thì đi đi về Cali. – Sài Gòn
đoạn đường dài như những bài thơ dài của Hoàng Khởi Phong
tôi hỏi bao giờ bạn in thêm tác phẩm mới
Phong nói đã viết xong tập ba và tập bốn Người trăm năm cũ
Gặp lại Hoàng Khởi Phong là gặp lại giọng nói sang sảng
mai bạn về Cali. chuyến bay sớm cuối tháng bạn về Sài Gòn
gửi lời thăm Nguyễn Quốc Thái, Lê Khắc Cẩm, Nguyễn Thanh Văn,
Ngụy Ngữ và các bạn
Bon voyage...

Virginia, March 25, 2013

[1] Hoàng Khởi Phong tên thật Nguyễn Vinh Hiền sinh năm 1943
tại Hải Dương. Nhà thơ nhà văn
Tác giả nhiều tập thơ tập truyện xuất bản tại Sài Gòn trước đây và ở Cali.

Tháng ba có chút nắng ấm chim bay về nhiều nhớ Phạm Công Thiện mất vào tháng này

Phạm Công Thiện
Đình Cường
(mực đen chì sáp trên giấy)

*Ồ, chưa bao giờ tôi thương những con chim như chiều nay.
Tôi muốn xây lên một nghĩa địa chim giữa thành phố...
(Phạm Công Thiện – Mặt trời không bao giờ có thực)*

Ngày có chút nắng ấm chim bay về nhiều
tháng ba rồi gần hết mùa đông, tháng ba nhớ
Phạm Công Thiện, 8 tháng 3 này là hai năm
ngày Thiện mất ở Houston Texas, thời gian
ôi thời gian như tên bay, ôi chim bay về chiều nay

làm nhớ Phạm Công Thiện làm nhớ Ngọc Dũng.

Ngọc Dũng tự tay đóng mấy chuồng chim để
ở các góc vườn, anh mất như vậy là mười ba năm
nay có lần tôi đến thăm chị thấp cây nhang cho anh
nhìn ra vườn sau mấy chuồng chim vẫn còn đó buồn hiu
chữ anh ghi và màu sơn phai nhòa: Phổ Hiến – Hưng Yên ^[1]
Ma vie est triste la terre va au marché
Mon visage est triste comme l'oiseau qui ne respire plus
Ce fleuve cette vie tout éclate en poèmes
Une forêt de poèmes – et l' Orient tait sa voix
Đời anh buồn trần gian đi chợ
Mặt anh buồn như chim không thở
Cả sông này cả đời này nứt vỡ thành thơ
Rừng thơ hiện Đông phương im tiếng ^[2]

Đọc tình cờ mấy câu thơ của Phạm Công Thiện
trong số báo Tribu ^[3] duy nhất của nhóm sinh viên
Đại học Toulouse- le- Mirail làm lúc Thiện về dạy
Thiện hay cùng la cà ra đó : Ici ta veste est encore sur une chaise
Ton paquet de Chesterfeld n'arrive pas à se finir ^[4]
Thiện đốt thuốc liên hồi (tiệm bán thuốc lá của Nguyễn ĐìnhThuần
ở Cali. nay có bán thuốc Chesterfeld không hay toàn Craven A)

Thiện thích tranh Paul Klee Thiện thần tượng Henri Miller
đã viết quyển sách về Henri Miller ^[5] trang đầu sách ghi :
*tặng Vĩnh Ân người bạn thân nhất đời tôi,
người đã cứu tôi sống, đã chia sẻ kinh nghiệm về Henri Miller
cùng chung với tôi vào những đêm trắng và những ngày xanh nhất
(ôi, xanh, xanh lá cây), những ngày đêm thơ mộng vào 1965-1966
và những ngày đêm hoài mộng vào tháng tám 1969 tại Paris và
Ville d' Avray ở Sèvres.*

Nhớ phim Les Dimanches de Ville d' Avray với Cybèle
với nhà thờ con gà, nhớ nhà thờ con gà Đà Lạt
Đà Lạt của một thời tuổi trẻ hàn vi mộng mị và say đắm
tôi gặp Thiện trong một căn gác thượng đầy chim bay lạc vào
Thiện phải mở thật rộng cửa sổ để những con chim bay thoát
ra vòm trời cao rộng, ôi yêu biết mấy những câu thơ của Thiện:
*tôi đi đông chìm
trời âm u thung lũng khô
nhiều mây chim bay không nổi*

Lại nhớ Lê Uyên Phương những đêm ở quán Lục huyền cầm
tiếng đàn và sắc màu lúc đó sao mà phơi phơi như Thiện nói
*những ngày mà hoa quỳ rừng mọc vàng thành phố là những ngày
tôi xuất thần liên miên...*

Như những đêm tôi cùng Sơn cùng Đỗ Long Vân cùng Thiệp
thức trắng trong căn nhà đường Hoa Hồng với bao nhiêu là xác

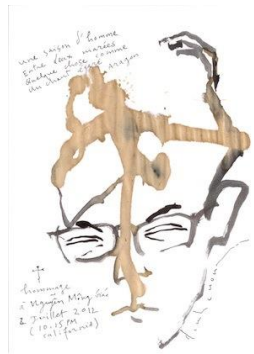
bao thuốc Bastos xanh với những ý tưởng bốc khói bay đi...
bây giờ tháng ba lại về tháng ba có chút nắng ấm
nhìn những cánh chim mà thương như tình bè bạn chia xa
người mất người còn sao nhớ tiếng chười thề để thương của Thiện
Merde pour moi / merde pour moi...

Virginia, 3 March 2013

[1] Hưng Yên để nhớ quê của anh nổi tiếng nhân Hưng Yên – Ngọc Dũng (1931- 2000)

[2] Anh sẽ hiện – J'apparaitrai (Tribu, p. 40-41)

Không định viết rồi cũng phải viết vài hàng khi Giác ra đi

Nguyễn Mộng Giác
(Đình Cường)

Ra đi thật rồi sau cơn đau dài
Nguyễn Mộng Giác người bạn hiền lành
của chúng tôi có nụ cười lúm đồng tiền
tóc gọn sóng đôi kính cận
nhớ huế nhớ qui nhơn nhớ sàigòn
gặp nhau ngày xa xưa
nhớ mùa hè hoa cỏ khô chạy vòng vòng
trên bãi cát trắng bờ biển qui nhơn
nhớ hàng hoa sầu đông tím nhạt
ở bến ngự, ngô trúc vỹ dạ
nhớ nhà từ đường Nguyễn Khoa, Nguyễn Khoa
Diệu Chi vợ Giác luôn nở nụ cười ...

Tôi như còn nghe tiếng Diệu Chi cười nói
như lấp đi nỗi đau khó xé chia
Giác ơi nhắm mắt rồi sao nhắm mắt đi vào
hư vô đi vào trăng sao dù mùa biển động
biển động rồi kia em đừng tìm kiếm nữa
không còn con dã tràng nào đâu và hàng thùy dương reo
như buổi chiều cuối cùng già từ sơn Khê biển nhớ
như cơn bão vừa qua Virginia khi Giác thở hơi cuối cùng
đêm trước ngày rằm một ngày không có trăng ^[1]
Cây nhang thấp khói bay nhẹ vào hư không
lời niệm nhỏ trên môi khô Giác ra đi nghe
nhớ phòng 25 A Alta Gardens Care Center
ở đường Blackbird, Garden Grove, tháng tư vừa qua

huy phương đưa nguyên xuân thiệp và tôi
đến thăm Giác không gặp sau đó hoàng thi thao
phone nói gặp Giác ở quán vĩ dạ
chúng tôi đã đến đó gặp nhau mừng tủi
Giác như ứa nước mắt chúng tôi như ứa nước mắt
buổi ăn cuối cùng đó sao buổi ăn ở vĩ dạ.

Không định viết nhưng khi ngồi vẽ chơi với hai cháu nội
tôi đã nhắm mắt nhớ bạn vẽ trong từng sát na
khuôn mặt hiền từ tình nghĩa tròn vẹn
như bài viết của nguyên chí kham đọc đã lâu rất hay
và làm sao tôi quên những ngày đầu đến Mỹ năm 1989
đã về Cali thăm ở với Giác và Thầy Từ Mẫn
nhà có treo bức tranh nguyên khai
nay Thầy Từ Mẫn gọi quen hơn gọi anh Võ Thắng Tiết
vẫn về ở chung nhà với Giác, nhớ căn phòng Giác nằm
nhớ năm nào về ở lại, Diệu Chi xếp tôi ở phòng với Giác
tôi ra chiếc sofa đen nằm thoải mái hơn nhìn khu vườn bên hiên nhà
đầy cây xanh tươi, nơi sofa đen này bao nhiêu bạn bè đã ngồi
đã cười nói đã chụp ảnh cùng Giác, Giác ơi ...và chiếc computer bên góc
Giác chỉ chỗ làm việc thời còn lo cho tờ Văn Học ...
Mùa Biển Động và Sông Côn Mùa Lũ tôi vẽ bìa nói không lấy tiền
mà Giác cứ trả, như ngày khổn khó sau bảy lăm chia nhau gói mì sợi
tình bạn tôi muốn im lặng giữ cho riêng mình mà sao như có tiếng gọi
từ sâu thẳm : *Bạn ơi, tiếng người dạo trong lòng tôi như
tiếng trùng dương vọng giữa hàng thông đang lắng nghe.* [2]
Tôi đang lắng nghe từng tiếng tim giữa chiều nắng lửa
ôi ngọn lửa ngày kia sẽ thiêu, tro cốt một nhà văn ... [3]

Virginia, 4 July 2012

[1] Nguyễn Mộng Giác mất 10 giờ 15 phút tối thứ hai 2-7- 2012 tại Westminster, California

[2] Tagore- Khúc Hát Dâng Đờ

[3] Lễ hỏa táng : ngày 8 tháng 7 lúc 3 giờ tại Westminster- California

Chiều dự ra mắt sách Thụy Khuê nhớ Văn Cao

Thụy Khuê
Đình Cường 2012
(viết nguyên tử trên giấy 8,5 x 11 in)

Tập biên khảo dày quá nặng quá
dày với bao nhiêu tháng năm làm việc

nặng ở nội dung như những nhát búa
cuốc vỡ đất một thời *Nhân Văn Giai Phẩm*
và vấn đề *Nguyễn Ái Quốc* ^[1]

Chiều dự ra mắt sách Thụy Khuê
Ernst Community Cultural Center
Tác giả từ Paris qua mặc áo dài xanh
hoa trắng lớn, nhớ 15 Place Souham
căn nhà có cửa sắt của anh chị
nơi bao nhiêu bạn bè đã tá túc
nơi chiếc bàn ăn ấm cúng, sóng sánh
những ly rượu vang, tiếng nói cười
Paris với những chuyến métro khó quên.

Chiều dự ra mắt sách Thụy Khuê
lại nhớ Văn Cao khi nghe chị nhắc lại
lần ghé phố Yết Kiêu, ôi mấy bậc thêm rêu
tôi đã đứng giữa mùa đông Hà Nội
mùa đông dày thêm trên chiếc áo dạ
của người nhạc sĩ ghi dấu thời gian
luôn là những giọt rượu buồn
Bởi tôi đã nhớ một chỗ ngồi một không khí và
nhớ những bước đêm
ngà ngà say chạng vạng trên một con đường tàu ^[2]

Chiều dự ra mắt sách Thụy Khuê
tôi chăm chú đọc chương 13 Văn Cao
mặc ai nói gì thì nói
nhớ chiếc xe xác qua phường Dạ Lạc
những người trên cửa biển
sinh ra tôi đã có Hải Phòng
đầu nhà mới trồng cây mận ^[3]

Chiều ra mắt sách Thụy Khuê
nhớ Văn Cao vô cùng những ngày Sài Gòn
nhớ nét vẽ anh giọng đọc anh
Từ trời xanh
rơi
vài giọt thác Chàm
quanh Qui Nhơn
tôi như đưa trẻ yêu huyền thoại ^[4]

Tất cả rồi qua đi bao đón đau
tất cả rồi như một huyền thoại ...

Virginia, 20 May 2012

[1] Biên Khảo của Thụy Khuê , Tiếng Quê Hương xuất bản Virginia 2012

[2] Đêm quán- trong tập thơ Lá , nhà xuất bản Tác Phẩm Mới , Hà Nội 1988

[3] Những người trên cửa biển – trong tập thơ Lá

[4] Qui Nhơn 3 – trong tập thơ Lá

Văn Cao sinh ngày 4 tháng 10 năm 1923 tại Lạch Trai, Hải Phòng
mất ngày 10-7-1995, mộ chôn tại nghĩa trang Mai Dịch, Hà Nội.

Văn Cao – Đinh Cường
108 Yết Kiêu Hà Nội, 1985

Đoạn ghi gởi Ngô Vương Toại

Nhà báo Ngô Vương Toại

Làm gì cho Ngô Vương Toại bây giờ
buồn quá những ngày này
đọc lá thư của Hoàng Xuân Sơn
nói vừa đi thăm Toại về Toại lâm trọng bệnh
thư của Trương Vũ nói lúc này
hãy cầu nguyện, cầu nguyện cho Toại
có phép lạ nào không
Toại còn muốn hát Toại còn muốn vẽ

Người bạn tôi yêu quý, nhiều người yêu quý
những ngày tôi mới đến Virginia
làm sao quên buổi chiều ở Sài Gòn Deli
Toại vẽ con ngựa trắng, năm Ngọ đón tôi
cùng bạn bè uống ly rượu mừng

cái quán ăn nhỏ của chị Lan và Toại
ở Alexandria sao mà ấm cúng dễ thương

Mới đó đã hơn hai mươi năm
người bạn quý của tôi bây giờ nằm bệnh, bệnh dữ lắm
khác với lần nằm bệnh
khi bị viên đạn của phe mặt trận giải phóng miền Nam
bắn vào bụng khi Toại lên giành micro
trong đêm nhạc Trịnh Công Sơn
ở đại học Văn Khoa, có Phạm Duy ...
có tướng Nguyễn Cao Kỳ vào thăm Toại ở bệnh viện

Ngô Vương Toại
vẽ Đinh Cường
trên giấy napkin

Toại lắm liệt, tài hoa
làm báo viết văn vẽ hát đều hay
Anh đến thăm em một chiều mưa
nhớ hoài giọng hát say đắm của Toại
Toại thích cây bút dạ đen như bút lông
vẽ bao nhiêu chân dung bạn bè
nhớ bốn ly rượu chát đỏ Toại vẽ
khi ngồi cùng Nguyễn Trung ở Sài Gòn qua,
gặp lại anh Ngọc Dũng
nói cười thật đã ở chiếc bàn tròn nơi căn bếp nhà tôi.

Toại còn vẽ nhiều phong cảnh màu dầu màu acrylic
phong cảnh xóm nhà mới ở Bristow
tờ Tự Do một thời còn ghi dấu bao nhiêu minh họa
bao nhiêu bài viết hay của Thạch Miên là Toại
Làm gì cho Ngô Vương Toại bây giờ
hỡi chị Hoà Bình, tôi biết chị và Ben cũng quý Toại lắm
như anh chị Hồng Hà Thuý Diễm luôn cạnh kề Toại và chị Lan
như Đặng Đình Khiết như Trương Hồng Sơn
như Nguyễn Thế Toàn và chiếc bàn dài bạn bè hay ngồi
ở phở Xe Lửa, khi nào chúng tôi cũng hỏi Toại có ghé không
Cầu nguyện cho Toại, Toại rất yêu Mẹ, Toại rất yêu Chúa.

Tôi vẫn đi bộ về phía mặt trời lặn
sao chiều nay màu trời xanh trong
trời xanh trên mái nhà thờ
với lời nguyện cầu

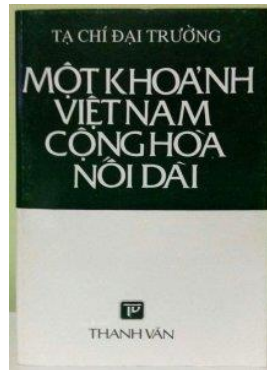
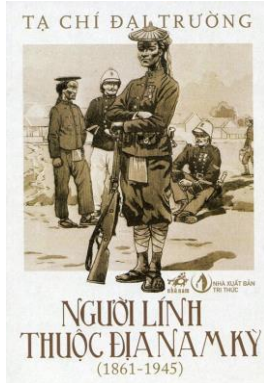
người bạn tôi yêu quý, nhiều người yêu quý
hãy hồi sinh như mùa Xuân đang tới ...

Virginia, 2 March 2012

Điều chưa kịp nói với Tạ Chí Đại Trường

Tuy có gặp nhau thời còn làm văn nghệ ở Sài Gòn trước 1975 và cùng trại tù “cải tạo” ở Xuân Lộc – Long Khánh năm 1976-77 nhưng không là bạn thân của anh, tôi chỉ quen biết và mến trọng anh vì 2 lẽ: bình dị trong giao tiếp và minh bạch trong cách nghĩ về lịch sử. Chính cách suy nghĩ và phản biện lại một cách quyết liệt và có luận cứ khoa học của anh về những khuất tất và những điều tự thêm bớt của những người viết lịch sử Việt Nam khi họ có thời cơ hoặc cầm quyền cai trị đất nước làm tôi luôn có cảm giác rất gần gũi với anh dù không thân thiết.

Những lần gặp anh đáng nhớ nhất là trong trại tù ở Xuân Lộc và lần thăm anh trong nhà dành chăm sóc những người già bệnh nặng ở thành phố Santa Ana thuộc quận Cam năm 2015 cùng với Trần Doãn Nho.

Ở trại Xuân Lộc, tôi cũng ít gặp anh vì ở khác đội. Tình thoảng gặp nhau ở hội trường hoặc đi cuộc, lúc nào Tạ Chí Đại Trường cũng cười hóm hỉnh và giương cặp mắt sáng rất tinh anh mỗi lần gặp tôi. Có lần, toàn trại cử tôi trình bày tờ bích báo để chào mừng đại hội Đảng lần thứ 4 hay thứ 5 gì đó, tôi không nhớ rõ, khi tờ báo được treo lên hội trường thì anh em tù đổ xô đến xem, xì xào đủ kiểu bình luận nhắm vào bức chân dung Hồ Chí Minh. Khi đó, Tạ Chí Đại Trường ghé vào tai tôi nói nhỏ: “Ông vẽ ông chớ đâu phải HCM?”

“Suyt, hình này thuộc thời ông ta ở Pắc Pó đó bạn, tôi vẽ theo tài liệu và có quản giáo kiểm chứng mà bạn.” Tôi trả lời.

Thế mà, một sự việc khá nghiêm trọng đã xảy ra sau đó chừng một giờ.

Một tiểu đội vệ binh và sĩ quan quản giáo đến hội trường gỡ tờ báo xuống và mang về bộ chỉ huy trại trước sự chứng kiến của đám tù nhân đang tụ tập ở đó. Lúc ấy tôi đang ngồi nghỉ xả hơi ở hàng hiên của lán thì được các bạn cùng phòng chạy đến báo sự thể vừa xảy ra và tỏ ra lo ngại chuyện không lành cho tôi vì bức chân dung ấy. Tức khắc, tôi hốt hoảng. Tôi đi gặp trưởng khối (quên tên) để hỏi tôi có bị phạt gì không, anh ấy nói: “Minh vừa bị chỉ huy trại gọi đi họp, chưa biết chuyện gì, họp xong mình sẽ cho bạn hay.”

Nếu không có nhận xét của Tạ Chí Đại Trường cũng như sự xầm xì bàn tán của các bạn tù về bức chân dung HCM rất giống khuôn mặt nhô xương, ốm đói, lại thêm chòm râu già làng của tôi, thì hẳn tờ báo không bị tháo xuống.

Một chuyện khác cũng về việc tôi vẽ trong trại tù mà Tạ Chí Đại Trường có viết trong cuốn hồi ký của anh được xuất bản ở Mỹ cách nay hơn 10 năm. Đây chính là điều tôi muốn trao đổi với anh nếu có dịp gặp lại. Nhưng dịp gặp lại anh thì có, ít ra cũng hơn một lần mỗi khi tôi qua Cali. Thế mà giờ anh đã đi xa, thật xa rồi, tôi lại muốn nói chuyện anh đã viết về tôi, chuyện vẽ ai thì người đó sẽ chết!

Đúng là có người đã chết sau khi tôi vừa vẽ. Người này là một bạn tù, nằm cách chỗ tôi một vách gạch 10 phân. Anh ấy treo cổ tự tử ở nhà bếp phía sau chỗ ngủ. Là một dược sĩ, trung úy đồng hoá, rất hiền lành, đẹp trai, rất yêu vợ. Để bớt nhớ, mỗi đêm anh ấy đều đắp lên mặt mình chiếc quần xi của vợ mình cho dễ ngủ. Tôi thường hay phác họa bạn tù cho vui vào những lúc nhàn rỗi, anh ấy là một trong nhiều khuôn mặt tôi đã vẽ, nhưng không may, anh chết chỉ sau khi tôi vẽ ít ngày. Và bức chân dung đơn sơ ấy đã được các bạn đặt nó trên xác anh để anh em thấp hương vĩnh biệt. Và cũng nhờ lời đồn “vẽ ai chết nấy” này mà tôi đã dùng nó để dễ dàng từ chối vẽ chân dung cho đám quần giáo, họ nghe tôi nói thế đều rút lui. Thì ra, người theo chủ nghĩa vô thần mê tín và những lời đồn đãi như thế đôi khi cũng có lợi, đã giúp tôi tránh được những khó khăn, đã giúp tôi bình thản khi bỏ qua, không vẽ, mỗi khi cảm thấy chưa sẵn sàng.

Anh Tạ Chí Đại Trường, với những dòng vụn vặt này tôi viết vì nghĩ đến anh, một chút kỷ niệm thời gian truân đã ập xuống khi chúng ta đang ở độ tuổi 40 đầy sinh lực và đầy hoài bão. Cầu cho anh thượng lộ bình an, tôi không bao giờ quên cặp mắt sáng và nụ cười hóm hỉnh của anh.

Virginia, tháng 10- 2016

Đoạn ghi cho Ngô Thế Vinh

Những ngày này Ngô Thế Vinh hay phone nói chuyện này chuyện kia cho vui. làm tôi lại nhớ những ngày xưa cũ, có lần ghé qua căn phòng bạn ở vùng Chợ Cũ, gần đường Ký Con nơi làm toà soạn tạp chí Sáng Tạo.

bạn đi vắng, tôi và Nghiêu Đề nhìn qua cửa sổ thấy cái giường trải chiếc drap trắng thẳng tưng như giường trong nhà binh. bạn có nếp sống ngăn nắp, tươm tất. bây giờ bạn viết bài gì cũng kỹ, từng chi tiết một. viết về Cửu Long Cạn Dòng Biển Đông Dậy Sóng cũng đi cho đến thượng nguồn mấy hôm nay cũng nhắc nhiều về Thanh Tâm Tuyền người thi sĩ chúng tôi cùng yêu quý, nhân sắp ngày giỗ anh lần thứ chín. *bài thơ hay là cái chết cuối cùng* [1] Ngô Thế Vinh gần đây viết về những người bạn thiết rất hay như người bạn tâm cảm Nghiêu Đề, người bạn cố tri Dương Nghiễm Mậu một thời chiến tranh thời chiến tranh anh cũng trong binh chủng thứ dũ [2] Biệt Cách Dù, trước đó thời sinh viên y khoa làm tờ Tình Thương cùng các bạn rất nổi tiếng

có Đỗ Hồng Ngọc một tác giả còn lầy lùng cho đến nay.
những ngày bỗng nhiên bạn phone thăm nhiều lần
làm tôi cũng nhiều lần nhớ lại một thời xa lắc ...

Virginia, March 17, 2015

[1] *một câu thơ hay tự nhiên như lời nói
bài thơ hay là cái chết cuối cùng*

(Định nghĩa một bài thơ hay – Thanh Tâm Tuyền – Tôi không còn cô độc, trang 15)

[2] Ngô Thế Vinh, sinh năm 1941 tại Thanh Hoá, hiện là bác sĩ ở bệnh viện California. Trong ban biên tập tạp chí Tình Thương – Đại Học Y Khoa Sài Gòn. Nguyên là Y sĩ trưởng Liên Đoàn 81 Biệt Cách Dù. Tác giả của nhiều tập truyện và bút ký nổi tiếng.